

УДК 338.001.36

БЕССОНОВА С.І.^{1*}, КОМАРОВ А.С.²

1* д.е.н., професор, кафедра Облік та оподаткування, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», e-mail: bessonovasvitlana71@gmail.com ORCID ID: 0000-0003-4938-3375

2 аспірант, кафедра Облік та оподаткування, ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», e-mail: gimnasium777@gmail.com ORCID ID: 0009-0005-9025-7110

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ

Мета. У статті розглядаються сучасні проблеми промислових підприємств та їхній кризовий стан з початком війни в Україні, необхідність залучення інвестицій та впровадження інвестиційної діяльності у стратегічній перспективі. Визначені обсяги скорочення промислових підприємств та їхні збитки. Розглянуті сучасні методичні підходи до оцінки ефективності стратегічного управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств, та розроблені на основі дослідженого наукового підґрунтя нові перспективні. **Методика.** Для досягнення поставленого завдання використано широкий спектр загальнонаукових та спеціальних методів наукового дослідження : наукового абстрагування, науковий факт, дедукції, аналізу та синтезу- для визначення актуального стану на підприємствах промисловості та стратегічного управління інвестиційною діяльністю на них, як підґрунтя до формування методичних підходів до оцінки їх ефективності. **Результати.** У статті розглянута, проаналізована та конкретизована сума збитків, отримана підприємствами промисловості з початку війни, розпочатою Російською федерацією. Запропоновані шляхи поліпшення економічної ситуації на підприємствах промисловості методом залучення інвестицій, як елементу отримання додаткових можливостей економічного розвитку, здобуття стабільності у час економічної турбулентності. Розглянуті погляди науковців з цього питання, виявлена необхідність провадження інвестиційної діяльності та її стратегічного управління. Сформовані сучасні методичні підходи до оцінки ефективності стратегічного управління інвестиційною діяльністю, як маркери діяльності підприємства. **Наукова новизна.** Теоретично обґрунтовано, що найбільш ефективним та доступним шляхом поліпшення ситуації на промислових підприємствах є інвестиції. Підприємство, що провадить інвестиційну діяльність на постійній основі та стратегічно керує нею, має низку переваг на економічному ринку завдяки залученням додаткових ресурсів у свою діяльність. Сформовані та актуалізовані методичні підходи до оцінки ефективності стратегічного управління промислового підприємства, що дозволяє досягти успіху в провадженні інвестиційної діяльності ,правильно розподіляючи ресурси. **Практична значимість.** Сформульовані та запропоновані практичні висновки статті полягають у тому, що підприємствам промисловості у цей час економічної турбулентності важливо залучати інвестиції та провадити інвестиційну діяльність як елемент залучення додаткових ресурсів для розвитку та утримання своїх позицій на ринку. А підприємства, що скористаються актуалізованим та сформованим методичним підходам до оцінки ефективності стратегічного управління, розробленим у цій статті, отримають змогу керувати та просіювати неефективні елементи інвестиційної діяльності, звільняючи ресурси для провадження більш ефективних в майбутньому.

Ключові слова: інвестиції, інвестиційна діяльність, промислові підприємства, стратегічне управління, методичні підходи, ефективність

Постановка проблеми

В сучасних умовах, коли наша держава перебуває в умовах воєнного стану, вітчизняна економіка переживає дуже складні часи. Більшість підприємств промисловості постраждали, деякі з них піддалися повній руйнації, інші вщент зруйновані, виробничі ланцюжки релокувалися у інші регіони. У цих складних реаліях сьогодення, економічна складова діяльності підприємств та взагалі їх майбутнє в стані невизначеності.

Унаслідок розгортання Російською Федерацією повномасштабної війни проти України припинила роботу більш як третина промислових підприємств [15]. За оцінками Київської школи економіки, з початку війни до вересня 2022 р. було пошкоджено та зруйновано 412 промислових

підприємств, з урахуванням великих та середніх об'єктів у східних та південних областях України [12].

За підсумками 2022 р., загальна сума прямих збитків підприємств оцінюється у 13 млрд дол. США [13].

В цих непростих умовах, рятівним для оздоровлення економічної ситуації підприємств промисловості є ведення інвестиційної діяльності, а саме ефективне управління стратегічною складовою інвестиційної діяльності

Наразі, в умовах економічної турбулентності, додатково виникає необхідність формулювання сучасних методів оцінки ефективності інвестиційних проектів підприємств, що відповідають сучасним викликам.

Вирішення даного питання дає поштовх у подальшому розвинути методи оцінки привабливості інвестиційних проектів задля успішнішого та більш фінансово продуктивнішого керування підприємством.

Ухвалення та впровадження рішень стосовно інвестиційних проектів, що ведуться підприємством, потребують глибокого всебічного аналізу де є важливим кожний елемент. Окремо потребує розгляду поняття ефективності.

Для довгострокового вкладення коштів з метою їх збільшення у майбутньому, інвестор має отримати вичерпну інформацію, яка дасть підтвердження, що його фінансові активи можуть бути повернені через певний час у повному обсязі, а отриманий фінансовий профіцит від такого інвестування задовольнить обидві сторони процесу.

Інвестиційні проекти є невід'ємною частиною інвестиційної діяльності, та проходять на підприємствах тернистий шлях від того, як ця ідея виникає, і до того, як вона знаходить свого інвестора.

Важливо ефективно презентувати цінність інвестиційного проекту, адже інвестори інвестують лише у найбільш рентабельні проекти. Всі ці елементи: інвестиції, інвестиційні проекти, є лише фундаментом у інвестиційній діяльності промислового підприємства.

Керування цією сферою, що зараз займає одну із ключових позицій у господарюванні більшості підприємств – питання, що потребує високої кваліфікації менеджменту в розробці дієвого механізму, націленого на досягнення якнайшвидшого розвитку підприємств завдяки інвестиційним стратегіям, адже зараз економічний ефект, отриманий від такої дії, має бути направлений на відновлення, розвиток, створення умов для поновлення та утримання сталого конкурентоспроможного функціонування підприємств у даний момент та у стратегічній перспективі.

Вирішення даного питання лежить у площині оцінки ефективності інвестиційної діяльності промислового підприємства, що потребує додатково розглянути, узагальнити та актуалізувати питання методичного підходу до оцінки ефективності стратегічного управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств, що є необхідним питанням сьогодення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Дане питання, а в особливості його теоретичну частину щодо оцінки ефективності стратегічного управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств та формування методичних підходів до цього процесу, висвітлювалось у наукових працях як закордонних, так і вітчизняних науковців.

Окремо хотілось би виділити фундаментальні праці наступних вчених: В. Беренса, Г. Бірмана, В.В. Ковалева, І.В. Ліпсіца, А.Ф. Гойко, А.Я. Кузнецова, А.А. Пересада, В.С. Рижикова, В.П. Савчук, У. Шарп та багатьох інших.

Згадані науковці здебільшого в своїх наукових працях вивчають питання, розділеним на окремі процеси, та досліджують окремо інвестиційний потенціал підприємства, що у нинішніх кризових обставинах не так актуально, а створення ґрунтовних методичних підходів до оцінки ефективності стратегічного управління інвестиційною діяльністю промислових підприємств, в склад якого входить інвестиція, як елемент ґрунтовних зрушень, та відповідає викликам часу, серед науковців, в роботах висвітлені недостатньою мірою.

Формулювання мети статті

Метою роботи є дослідження сучасних поглядів вчених щодо поставленого питання, аналіз наявних теоретико-методологічних розробок вітчизняних та закордонних вчених щодо інвестиційної діяльності на промислових підприємствах, сформулювати актуальні методичні підходи до оцінки ефективності інвестиційної стратегії управління господарською діяльністю промислових підприємств.

Виклад основного матеріалу

Підприємства промисловості є важливою складовою економіки нашої держави, але наразі, в стані фінансової кризи, вони потребують додаткових фінансових вливань до своєї господарської діяльності аби покращити, переорієнтувати, поновити аспекти своєї економічної діяльності, адже саме підприємства відчувають на собі всі складнощі поточної безпекової та фінансової ситуації.

Ключовою дефініцією інвестиційної діяльності є інвестиції. Інвестиції виконують функції основного інструмента для створення та функціонування мікроекономічних та макроекономічних показників, що прямо впливають на швидкість економічного зростання.

Згідно Закону України «Про інвестиційну діяльність» - інвестиціями є всі види майнових та інтелектуальних цінностей, що вкладаються в об'єкти підприємницької та інших видів діяльності, в результаті якої створюється прибуток (доход) та/або досягається соціальний та екологічний ефект [11].

З точки зору наукового співтовариства, підтримується поточне визначення але по іншому сформульоване щодо питань інвестицій.

Так, іноземні науковці Гітман Л., та Джонк М [2, с.11] несуть таке трактування визначення інвестицій - це спосіб розміщення капіталу, який має забезпечити його збереження або зростання. А Вітчизняні науковці, а саме Загородній А. Г., та Вознюк Г. Л. [5, с.214] мають свій погляд на інвестиції, але трактують дане питання зі схожою думкою своїх зарубіжних колег, наступним чином- це грошові, майнові, інтелектуальні цінності, які вкладають в об'єкти підприємницької та інші види діяльності з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту,

Тобто, підводячи підсумки, дослідивши погляди науковців з даного питання та розглянувши позицію держави, можна сформулювати наступне трактування економічної сутності інвестиції, а саме, інвестиції – це вкладення фінансових інструментів у вигляді матеріальних та нематеріальних цінностей, позичених коштів, грошей, з метою їх збільшення через певний часовий проміжок, та досягнення не лише економічного профіциту, а і соціального, що реалізується на принципах ринковості та враховує фактори ризику і часового проміжку, а також ліквідності.

Уточнивши формулювання та визначення і актуалізувавши його, стає очевидним, що інвестиції на підприємствах промисловості наразі можуть виконати функцію рятівного кола, та дати новий поштовх для розвитку їхньої діяльності, але для досягнення бажаного результату підприємством у довготривалій перспективі, необхідно створити та на постійній основі провадити інвестиційну діяльність.

Інвестиційна діяльність повинна посідати провідне місце у економічній діяльності підприємства промисловості, що перебуває у стані кризи. У Законі України «Про інвестиційну діяльність» представлено визначення інвестиційної діяльності, як сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій, яка провадиться на основі: інвестування, що здійснюється громадянами, недержавними підприємствами, господарськими асоціаціями, спілками і товариствами, а також громадськими і релігійними організаціями, іншими юридичними особами, заснованими на колективній власності; державного інвестування; місцевого інвестування; державної підтримки для реалізації інвестиційних проектів; іноземного інвестування; спільного інвестування [11].

Науковець Л.М. Петренко дає наступне визначення поняття; інвестиційна діяльність – це діяльність, пов'язана із вкладенням коштів в об'єкти інвестування з метою одержання прибутку [8, с.332], а науковець В.Г. Федоренко дає інше трактування у цьому питанні - інвестиційна діяльність, власне інвестування, визначається як процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення [10, с.165].

Дослідивши питання інвестиційної діяльності глибше та ретельніше на етапі наукового підґрунтя, то визначення поняття можна інтерпретувати наступним чином – це вкладення інвестицій у матеріальному та нематеріальному вигляді, з метою досягнення не лише фінансового прибутку, а також отримання додаткових корисних ефектів.

Враховуючи, актуальне визначення інвестиційної діяльності, очевидно, що під час аналізу ефективності, необхідно розкривати її вплив на підприємство на макро та мікро рівнях і визначити корисність використання залучених інвестиційних ресурсів [1, с.55].

Інвестиційна діяльність що побудована відповідно сучасних викликів та економічних тенденцій, має прямий вплив на результати господарської діяльності. Підприємство, що виступає активним гравцем на інвестиційному ринку, на постійній основі - дозволяє підприємствам сформувати сталі умови та додаткові ресурси для поновлення виробництва, підвищення технічного рівня, конкурентоспроможності, здатності до впровадження інноваційних проектів та збільшення швидкості обороту залучених коштів. В післявоєнний період економіка буде потребувати додаткового фінансування. Кошти можуть бути отримані в якості грантів, інвестицій, безповоротної допомоги, можливість зацікавленої сторони, зайти в якості співзасновника та інвестора в діюче підприємство, проекти українського бізнесу [14].

Створення спільного індустріального парку, є одним із найбільших бажаних варіантів залучення інвестування, окрім коштів, підприємство отримує устаткування, науково-технічні розробки, та доступ до інших ринків збуту, а надає виробничі ділянки, дорожню інфраструктуру, технологічний процес.

На нинішньому етапі, основними перевагами створення індустріальних парків в Україні є приваблення прямих закордонних інвестицій, відновлення ефективного функціонування підприємств, які переїхали з зони бойових дій, та створення нових робочих місць з високими стандартами праці [6, с.51].

Держава стимулює створення парків цілою низкою привілеїв: звільненням від ввізного мита для нового устаткування, звільненням від податку на нерухомість та іншим

На жаль, продовження воєнних дій в нашій країні супроводжується скороченням інвестиційної активності, зменшує інтерес інвесторів до вкладення коштів у наші підприємства промисловості.

Зменшення вільних коштів, що готові надати інвестори, відбувався швидше, аніж навіть спад виробництва у 2022 році, а в наступному 2023 інвестиційна активність інвесторів трохи стабілізувалась, і відразу зросла конкуренція серед підприємств [15].

Враховуючи дані обставини та зростаючу на цьому фоні конкуренцію поміж підприємствами на кошти інвесторів, виникає необхідність проводити більш доконану інвестиційну політику, тобто не просто одноразово або кілька разів залучити сторонній фінансовий ресурс, а постійно проводити комплекс заходів, націлених на залучення та ефективне використання отриманого ресурсу.

Виникає необхідність створити на підприємстві відділ або призначити відповідального за провадження та ведення управління інвестиційною діяльністю на постійній основі, таким чином збільшувати інвестиційну привабливість та ефективність використання, реалізуючи залучені кошти із максимальною віддачою та ліквідністю.

Проведення відповідних дій дасть інвесторам впевненість та довіру до підприємств, підвищить ділову репутацію, і відповідно конкурентну перевагу над іншими учасниками ринку. Розглянемо, як підприємство має організувати процес організації та управління інвестиційною діяльністю відповідно до цих умов.

Перше, що потрібно означити при організації інвестиційної діяльності промислового підприємства, це: 1. Цілі, об'єкт, завдання і мета. 2. Об'єм коштів, ресурсів, часовий проміжок, та джерела наповнення інвестиційних проектів: Центр та система управління інвестиційною стратегією;

Визначивши основні елементи, очевидно, що одне із вагомих місць посідає система управління утвореною інвестиційною діяльністю.

Оскільки сучасна та збалансована система управління інвестиціями дозволяє дослідити та ефективно визначити наявний економічний потенціал підприємства, можливість функціонувати у сучасному економічному середовищі, та у майбутньому врахувати наявні особливості, позначити мету та визначитись із цілями розвитку підприємства промисловості у нових реаліях.

Сформувати уніфікований перелік принципів, які мають лежати в її основі, можна наступним чином:

1. Системність (тобто включення інвестиційної стратегії в вектор загального розвитку підприємства, з урахуванням стратегічних, тактичних, оперативних завдань);
2. Оптимальність (вибір найбільш оптимальної стратегії з переліку запропонованих, та вибір найбільш ефективної із меншими затратами та найбільшою ефективністю);
3. Збалансованість (сума залучених коштів інвестора не може бути більшою, ніж отриманий ефект від інвестицій);
4. Адаптованість (можливість коригувати інвестиційну стратегію, відповідно до змін зовнішнього середовища, адаптувати кожний її елемент, форми, методи планування, організаційну структуру)
5. Безперервність (інвестиційна діяльність повинна проводитись підприємством протягом усієї життєдіяльності підприємства);
6. Спрямованість (націленість обраної інвестиційної стратегії для прогресу у визначених цілей діяльності підприємства);
7. Відповідність чинному законодавству (управління інвестиційною діяльністю, власне як і вона сама, має відбуватись із суворим дотриманням чинного законодавства);
8. Взаємодоповненість (застосування симбіозу елементів, що утворюють цілісну інвестиційну стратегію, який дозволить створити найбільший ефект для господарської діяльності , ніж впровадження окремо) [4, с.255].

Підприємство, що керуватиме своєю інвестиційною діяльністю, враховуючи принципи, що описані вище, та відповідно до поданої методології, займатиме лідируючі позиції на інвестиційному ринку серед інших підприємств галузі за рахунок збалансованості та стабільності.

Враховуючи елемент безперервності та системності в веденні інвестиційної діяльності, на його підґрунті підприємству необхідно заснувати та провадити її більш глибоко та розробити стратегічне управління інвестиційною діяльністю.

Стратегічне управління - дасть змогу відділу, відповідальному за інвестиційну діяльність, створити довгострокове керування, враховуючи усі специфічні особливості діяльності галузі промисловості, розробити та в подальшому втілити стратегії для виконання поставлених цілей, враховуючи усі суттєві зовнішні та внутрішні особливості економічної ситуації, втілити і проконтролювати виконання затверджених необхідних планів, що постійно модернізуються та адаптуються до нових умов.

Серед основних переваг, що можна віднести до стратегічного управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства, є наступні:

1. Націленість на потенційний результат;
2. Розроблення індивідуальної теоретико-методологічної бази для обґрунтованості прийняття рішень;
3. Усесторонній, аналітичний та комплексний підхід до розробки стратегії та її інтеграції у господарську діяльність підприємства;
4. Наявність поетапної та послідовної системи впровадження із урахування всіх особливостей;
5. Циклічність;
6. Унікальність системи стратегічного управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства, відповідно до особливостей кожного підприємства;
- Можливість використовувати складності та визначеності майбутнього як елемент для розвитку;
7. Гнучкість та можливість адаптувати систему інвестиційної діяльності підприємства, в разі змін та умов функціонування організації;
8. Результативність та ефективність.

Отже, впровадивши систему стратегічного управління на підприємстві промисловості, необхідно через певний період за допомогою методичних підходів перевірити її ефективність, задля можливого редагування та досягнення максимального результату.

Ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства повинна відповідати та виконати наступні елементи.

Ефективність та результативність стратегічного управління забезпечується додержанням технологічного процесу впровадження на підприємстві, а саме :
-формування місії підприємства;

- створення цілей підприємства;
- аналіз зовнішнього середовища підприємства;
- обґрунтування сильних та слабких сторін;
- оцінка стратегічних можливостей підприємства;
- підбір стратегії;
- реалізація обраної стратегії;
- оцінка та аналіз обраної реалізованої стратегії [9, с. 120]

Таким чином, визначення ефективності стратегічного управління інвестиціями на підприємстві важливо у двох площинах: науковій – як підґрунтя для подальших теоретико-методологічних досліджень та розробці нормативно правової документації та в практичній – дозволить підприємству оцінити як в цілому ефективність діяльності підприємства у вибраному напрямку, так і діяльність його окремих структурних підрозділів і напрямків їх діяльності в досягненні переваги над іншими.

При оцінці ефективності стратегічного управління, необхідно проаналізувати його спочатку як цілісний елемент, а потім детальніше розглянути та проаналізувати кожну її функцію як частину цілої стратегії інвестиційної діяльності.

Також необхідна: узгодженість між оперативним та стратегічним плануванням та попередньою оцінкою інвестиційних проектів, які лежать в основі інвестиційної стратегії, контроль за їх реалізацію.

Методичний інструментарій, який використовується при оцінці ефективності стратегічного управління, повинен базуватись на наступних принципах:

- аналітична інформація для прийняття управлінських рішень повинна бути науково обґрунтовано;
- методика, що обрана для обґрунтування інвестиційних рішень, прийнятих управлінським персоналом, повинна враховувати реальну ситуацію з інвестиціями в Україні;
- обрана методика повинна задовольняти інформаційні потреби інвесторів, враховуючи їх специфічні інтереси до об'єкту інвестування;
- враховуючи особливості та різні підходи до оцінки та аналізу ефективності інвестиційної діяльності в різних країнах, методика прийняття управлінських рішень стратегічного управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства повинна бути зрозумілою іноземним інвесторам.

Оцінка ефективності стратегічного управління інвестиційною діяльністю, повинна передбачати проведення аналітичних досліджень, які дозволять визначити загальні умови вкладення коштів, оцінити потреби підприємства у інвестиціях, чи є у підприємства інвестиційний капітал, та чи він вірно закладений у інвестиційну стратегію підприємства і враховує усі аспекти.

Одне із важливих місць при оцінці ефективності посідає аналіз виробничо-господарської та фінансової діяльності підприємств промисловості. Після отриманих результатів можна буде провести ефективну оцінку стратегічного управління, та розробити перелік міропідприємств, які можливо виконати для покращення становища підприємства.

Ще один методичний підхід до аналізу ефективності можна зобразити на рисунку 1.

Провівши аналіз підприємства по заданих параметрах, можна всебічно дослідити та оцінити стратегічне управління:

1. З позиції стійкості, що дає зрозуміти, чи здатне підприємство досягти поставлених інвестиційних цілей при змінах зовнішнього та внутрішнього середовища, при цьому зберігаючи та досягаючи свої цілі та здатність розвиватись.

2. Конгруентність – стан організації, коли всі учасники організації, індивіди працюють спільно заради поставленої на підприємстві мети.

3. Діловий прогрес – оскільки поняття є суб'єктивним, то оцінка проводиться відповідно зацікавленості індивіда. Ефективність ділового процесу визначається такими складовими: постійне прийняття управлінських рішень, за якими відбувається оцінювання альтернатив ефективності, планування реалізації ділових процесів з врахуванням забезпечення їх максимальної результативності, визначення процесів, які не формують додану вартість та їх ліквідація [3, с.63].

4. Конфлікт позицій – для оцінки ефективності управління підприємством, а саме її інвестиційною діяльністю, необхідно враховувати суперечливі інтереси всіх учасників діяльності

та зацікавленість в досяганні однієї мети, але з урахуванням інтересів кожного учасника. Отже, в залежності від зміни точки погляду та направленості дієвої групи, ефективність може змінюватись.

5. Узгодженість – об'єднаність результатів з поставленою метою. Оцінка такої узгодженості ураховує наступні функції: мотивуюча та коригуюча. Мотивуюча функція зводиться до змін суб'єктивної вірогідності, які приписуються результативності даної дії і враховуються при прийнятті рішення щодо наступних дій, а коригуюча полягає в поліпшенні дій через інформацію про вид і сферу неузгодженості отриманих до цього часу результатів з намірами [7, с.125].

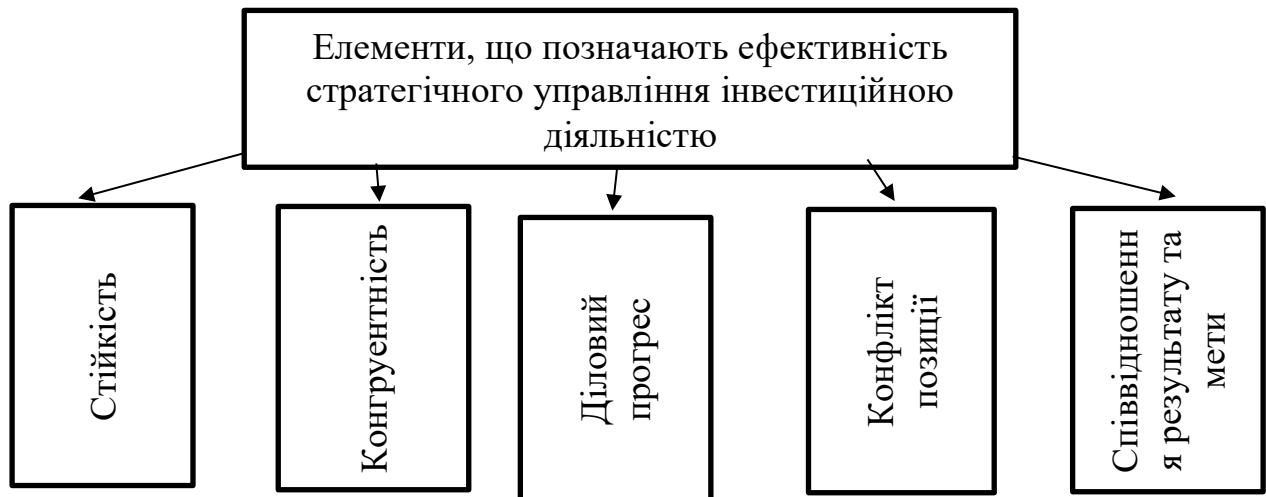

Рис 1.1 Елементи що складають ефективність стратегічного управління інвестиційною діяльністю

Розроблено автором на основі джерела [7]

Висновки

Наразі, економіка нашої держави переживає скрутні часи, а її підґрунтя, тобто галузь промисловості та її підприємства критично потребують грошових вливань для поновлення та модернізації свого виробничого потенціалу.

В складних ринкових умовах, що зумовлені економічною кризою, найкращим шляхом отримання коштів для вливань у економічну діяльність підприємства є отримання інвестицій.

Для підприємств промисловості інвестиції є рятівним колом, але для досягнення сталого результату та поліпшення свого фінансового становища необхідно провадити інвестиційну діяльність.

Інвестиційна діяльність підприємства із часом має стати частиною стратегічного управління економічною діяльністю задля досягнення довгострокових цілей, що дозволить оптимізувати розвиток підприємства, оптимальну структуру інвестування, а також сукупність практичних та методичних дій щодо їх досягнення.

Необхідно врахувати, що із часом виникає потреба оцінити ефективність розробленого стратегічного управління інвестиційною діяльністю промислового підприємства, та розробити методичні підходи до їх уніфікованого аналізу.

Адже ефективність може змінюватись в залежності від мінливих економічних умов, вона взаємопов'язана з поняттями конкурентоспроможності, і потрібно порівнювати відповідно інших підприємств, якщо підприємство буде більш конкурентоспроможним на ринку, займати лідируючі позиції та бути більш інвестиційно привабливим, відповідно більше коштів вливати в економіку держави. Вчасно визначити ефективність стратегічного управління інвестиціям на підприємстві та розробити відповідний методичний підхід дозволить зміцнити підприємство з середини.

Незважаючи на зацікавленість дослідників у даному питанні та великій кількості поглядів, публікацій та методів оцінки, питання потребує подальшого дослідження.

BESSONOVA S.I.^{1*} KOMAROV A.S.²

1* Doctor of Economics, Professor, Department of Accounting and Taxation, Pryazovsky State Technical University, e-mail: bessonovasvitlana71@gmail.com ORCID ID: 0000-0003-4938-3375

2 PhD student, Department of Accounting and Taxation, DVNZ "Pryazovsky State Technical University", e-mail: gymnasium777@gmail.com ORCID ID: 0009-0005-9025-7110

METHODOLOGICAL APPROACHES TO ASSESSING THE EFFICIENCY OF STRATEGIC MANAGEMENT OF INVESTMENT ACTIVITIES OF INDUSTRIAL ENTERPRISES

The article addresses contemporary issues faced by industrial enterprises and their crisis situation since the onset of the war in Ukraine, emphasizing the necessity of investment attraction and implementation of investment activities in a strategic perspective. The scope of reduction of industrial enterprises and their losses is determined. Modern methodological approaches to evaluating the effectiveness of strategic investment management of industrial enterprises are discussed, and new perspectives are developed based on researched scientific foundations. **Methodology:** A wide range of general scientific and specialized methods of scientific research have been employed to achieve the stated objective: scientific abstraction, scientific fact, deduction, analysis, and synthesis - to determine the current state of industrial enterprises and strategic investment management on them, as a basis for forming methodological approaches to assessing their effectiveness. **Results:** The article discusses, analyzes, and specifies the amount of losses incurred by industrial enterprises since the beginning of the war initiated by the Russian Federation. Ways to improve the economic situation in industrial enterprises through investment attraction are proposed as a means of obtaining additional opportunities for economic development and stability amid economic turbulence. Views of scientists on this issue are considered, highlighting the necessity of conducting investment activities and strategic management. Modern methodological approaches to evaluating the effectiveness of strategic investment management are formulated as markers of enterprise activity. **Scientific novelty:** It is theoretically substantiated that the most effective and accessible way to improve the situation in industrial enterprises is through investments. Enterprises engaging in investment activities on a regular basis and strategically managing them have a number of advantages in the economic market due to the mobilization of additional resources into their activities. Formulated and updated methodological approaches to evaluating the effectiveness of strategic management of industrial enterprises allow for successful investment activities by correctly allocating resources. **Practical significance:** The practical conclusions formulated and proposed in the article emphasize the importance for industrial enterprises, during this period of economic turbulence, to attract investments and engage in investment activities as a means of mobilizing additional resources for development and maintaining market positions. Enterprises that utilize the updated and formulated methodological approaches to evaluating the effectiveness of strategic management presented in this article will be able to manage and sift through inefficient elements of investment activities, freeing up resources for more effective future endeavors.

Keywords: investments, investment activities, industrial enterprises, strategic management, methodological approaches, effectiveness.

REFERENCES

1. Voinarenko M.P., Yepifanova I.Iu. (2011). *Management of investment activities of industrial enterprises. Monograph*. Vinnytsia: VNTU [in Ukrainian].
2. Hitman L. Dzh. (2010) *Basics of investing: trans. from English*. Kyiv: Dilo [in Ukrainian].
3. Huzenko A.O. (2022) *Strategic development of enterprises in the global competitive economy*. Candidate's thesis. Vinnytsia: VNTU [in Ukrainian].
4. Dzoba V. B. (2018) Conceptual principles of the formation of the controlling system at enterprises. *Biznes Inform.* 5, 255–260 [in Ukrainian].
5. Zahorodnii A. H. (2021) *Financial and economic dictionary*. (Vols. 1-3). Lviv: Vyd-vo Lvivskoi politekhniki. [in Ukrainian].
6. Linnik D. Yu. (2023) The role of industrial parks in the post-conflict reconstruction of Ukraine *materialy Vseukrainska naukovo-praktychna konferentsiia* (p 50) Odessa: Astroprin [in Ukrainian].
7. Pastukhova V. V. (2012) *Strategic enterprise management: philosophy, policy, efficiency*. Kyiv: KNTEU [in Ukrainian].

8. Petrenko L.M. (2012) Theoretical aspects of investment activity research *Naukovi pratsi Kirovohradskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky*, 22(2), 330-334 [in Ukrainian].
9. Pysarevskiy I.M., Tyshchenko O.M., Pokolodna N.B., Petrova N.B. (2009) Strategic management: a textbook. Kharkiv : KhNAMH [in Ukrainian].
10. Fedorenko V. H., Didenko O. M., Ruzhenskyi M. M., Itkin O. F. (2018) Political Economy: Kyiv : Alerta, [in Ukrainian].
11. Law of Ukraine on Investment Activity. №47 (1991 September 18). *Vidomosti Verkhovnoyi Rady Ukrayiny*, 47, 646 [in Ukrainian].
12. The total amount of direct damage to infrastructure has increased to 114.5 billion. URL: <https://kse.ua/ua/about-the-school/news/zagalna-suma-pryamih-zbitkiv-in...> (access date 18/5/2023)
13. Russia will pay" - a project for the collection, evaluation and analysis of information on material losses of Ukraine from the war with Russia. URL: <https://kse.ua/ua/russia-will-pay/> (access date 19/5/2023)
14. The role of technological and industrial parks in ensuring the innovative activity of enterprises and attracting investments to the economy of Ukraine URL: <http://tnv-econom.ksauniv.ks.ua/index.php/journal/article/view/376/353> (access date 20.11.2023)
15. A third of the industrial potential in Ukraine is not used due to high risks URL: <https://uspp.ua/news/ostanni-novyny/2019/tretyna-promyslovoho> (access date 21/5/2023)

Стаття надійшла до редакції: 09.12.2023
Received: 2023.12.09